

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

Giải pháp nâng cao bản lĩnh chính trị của học viên sĩ quan cấp phân đội hiện nay

Ngày đăng: 29/05/2026 16:56 • Chuyên mục: Lý luận Thực tiễn • Tin số 72098

Tóm tắt: Bản lĩnh chính trị là một trong những phẩm chất cốt lõi cấu thành nhân cách của đội ngũ quân nhân cách mạng, phản ánh trình độ giác ngộ chính trị, sự kiên định về lập trường tư tưởng, ý chí và khả năng hành động của chủ thể trong những điều kiện, hoàn cảnh phức tạp. Trong bối cảnh hiện nay, khi nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc đặt ra yêu cầu ngày càng cao, đồng thời các thế lực thù địch đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, thì việc nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên đào tạo sĩ quan cấp phân đội càng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng.

Từ khóa: Bản lĩnh chính trị; giải pháp nâng cao; học viên sĩ quan cấp phân đội.

Abstract: Political steadfastness is one of the core qualities constituting the personality of revolutionary servicemembers, reflecting the level of political awareness, ideological consistency, willpower, and the subject's capacity for action under complex conditions and circumstances. In the current context, as the tasks of building and defending the Fatherland impose increasingly higher requirements, while hostile forces intensify the strategy of “peaceful evolution” and promote “self-evolution” and “self-transformation” within the internal system, enhancing political steadfastness among platoon-level officer cadets has become particularly important.

Keywords: Political steadfastness; enhancement solutions; platoon-level officer cadets.

Tập chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

1. Một số vấn đề cơ bản về bản lĩnh chính trị của học viên sĩ quan cấp phân đội

Theo Từ điển tiếng Việt: “Bản lĩnh chính trị là đức tính tự quyết định một cách độc lập thái độ, hành động của mình, không vì áp lực bên ngoài mà thay đổi quan điểm”⁽¹⁾. Theo đó, bản lĩnh chính trị không chỉ biểu hiện ở nhận thức mà còn thể hiện ở sự kiên định trong hành động thực tiễn của con người trước những tác động từ môi trường xã hội.

Tập chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

Theo *Từ điển Bách khoa quân sự Việt Nam*: “Bản lĩnh chính trị của một người (một tổ chức) đã phát triển đến mức có thể tự quyết định một cách độc lập, sáng tạo, làm chủ hành vi chính trị của mình trước những bước ngoặt và tình huống phức tạp về chính trị; không dao động, chùn bước trước gian khổ, khó khăn, kiên quyết đạt đến mục tiêu đã định”⁽²⁾. Quan niệm này nhấn mạnh tính độc lập, sáng tạo, khả năng làm chủ hành vi chính trị và sự vững vàng trước khó khăn, thử thách của chủ thể (cá nhân hoặc tổ chức).

Theo giảng nghĩa của các từ điển nêu trên, có thể hiểu: bản lĩnh chính trị của học viên sĩ quan cấp phân đội là tổng hợp những phẩm chất chính trị, tư tưởng, đạo đức và ý chí được hình thành trong quá trình học tập, rèn luyện và hoạt động thực tiễn quân sự, bảo đảm cho học viên luôn kiên định mục tiêu, lý tưởng cách mạng; trung thành với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân; có khả năng làm chủ bản thân, vững vàng trước mọi khó khăn, thử thách, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Bản lĩnh chính trị của học viên sĩ quan cấp phân đội hiện nay được biểu hiện qua một số nội dung cơ bản sau đây. Trước hết, đó là sự kiên định mục tiêu, lý tưởng cách mạng, tuyệt đối trung thành với mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, trung thành với Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Đây là biểu hiện cốt lõi, giữ vai trò định hướng cho nhận thức và hành động của học viên trong toàn bộ quá trình học tập, rèn luyện và công tác sau này. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Quân đội ta trung với Đảng, hiếu với dân, sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội” (Hồ Chí Minh, tập 15, 2011, tr.622). Vì vậy, sự trung thành tuyệt đối với Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa chính là nền tảng chính trị của học viên quân đội.

Bên cạnh đó, bản lĩnh chính trị còn thể hiện ở sự vững vàng về lập trường tư tưởng, không dao động trước những tác động tiêu cực của mặt trái kinh tế thị trường, trước các thông tin xấu độc trên không gian mạng và những luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch. Trong điều kiện

Tập chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

hiện nay, các thế lực phản động tập trung thúc đẩy âm mưu “phi chính trị hóa” quân đội, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng đối với lực lượng vũ trang. Điều đó đòi hỏi học viên sĩ quan cấp phân đội phải có khả năng nhận diện đúng - sai, giữ vững niềm tin khoa học vào chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối đổi mới của Đảng.

Ngoài ra, bản lĩnh chính trị của học viên còn được biểu hiện ở ý chí vượt qua khó khăn, tinh thần trách nhiệm cao trong học tập, rèn luyện và thực hiện nhiệm vụ. Môi trường quân sự có tính đặc thù với cường độ học tập, huấn luyện cao, yêu cầu nghiêm ngặt về kỷ luật, tác phong và khả năng chịu đựng áp lực. Do đó, học viên có bản lĩnh chính trị vững vàng sẽ luôn chủ động khắc phục khó khăn, có động cơ học tập đúng đắn, tinh thần cầu tiến và quyết tâm hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Đồng thời, họ còn thể hiện rõ tinh thần đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ cái đúng, đấu tranh với những biểu hiện lệch lạc trong nhận thức và hành động.

Bản lĩnh chính trị giữ vai trò đặc biệt quan trọng đối với quá trình hình thành nhân cách, phẩm chất và năng lực của học viên sĩ quan cấp phân đội. Đây là cơ sở để học viên nâng cao chất lượng học tập, rèn luyện, xây dựng động cơ phấn đấu đúng đắn và củng cố ý chí quyết tâm trong thực hiện nhiệm vụ. Đồng thời, bản lĩnh chính trị còn tạo tiền đề để học viên sau khi ra trường có khả năng quản lý, chỉ huy bộ đội, xử lý hiệu quả các tình huống quân sự, chính trị phức tạp, đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Quá trình hình thành và phát triển bản lĩnh chính trị của học viên sĩ quan cấp phân đội chịu sự tác động của nhiều yếu tố khác nhau. Trước hết, là sự lãnh đạo, giáo dục và rèn luyện của cấp ủy, chỉ huy, cơ quan chính trị và đội ngũ giảng viên trong nhà trường quân đội. Đây là nhân tố giữ vai trò định hướng trực tiếp đối với nhận thức, tình cảm và hành động chính trị của học viên. Cùng với đó là nội dung, chương trình giáo dục lý luận chính trị; môi trường văn hóa quân sự;

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

nền nếp chính quy, kỷ luật; các hoạt động thực tiễn, hoạt động ngoại khóa và phong trào thi đua trong đơn vị.

Bên cạnh các yếu tố khách quan, nhân tố chủ quan của bản thân học viên có ý nghĩa quyết định đối với quá trình phát triển bản lĩnh chính trị. Ý thức tự học tập, tự rèn luyện, khả năng tự giáo dục và tinh thần tự giác trong đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực là điều kiện trực tiếp quyết định mức độ trưởng thành về bản lĩnh chính trị của mỗi học viên. Đồng thời, sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, mạng xã hội và mặt trái của kinh tế thị trường hiện nay cũng đang đặt ra nhiều thách thức đối với quá trình hình thành bản lĩnh chính trị của học viên sĩ quan cấp phân đội. Vì vậy, phát triển bản lĩnh chính trị cho học viên không chỉ là yêu cầu trước mắt mà còn là nhiệm vụ cơ bản, lâu dài nhằm xây dựng đội ngũ sĩ quan quân đội có phẩm chất chính trị vững vàng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

2. Tính tất yếu khách quan của việc nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội

Nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội hiện nay là yêu cầu khách quan, cấp thiết, đồng thời mang ý nghĩa chiến lược lâu dài đối với sự nghiệp xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Đây không chỉ là yêu cầu xuất phát từ bản chất giai cấp công nhân của quân đội cách mạng mà còn là đòi hỏi trực tiếp từ thực tiễn nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực và trong nước đang có nhiều biến động phức tạp, khó lường.

Trước hết, tính tất yếu nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội bắt nguồn từ quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng về xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị. Chủ nghĩa Mác - Lênin khẳng định quân đội là công cụ bạo lực của giai cấp cầm quyền, mang bản chất chính trị sâu sắc và chịu sự chi phối trực tiếp của

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

mục tiêu chính trị. Vì vậy, xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị là nguyên tắc cơ bản, xuyên suốt trong xây dựng quân đội kiểu mới của giai cấp vô sản. V.I.Lênin đã chỉ rõ: “Trong mọi cuộc chiến tranh, rốt cuộc thắng lợi đều tùy thuộc vào tinh thần của quân chúng đang đổ máu trên chiến trường”⁽³⁾. Điều này khẳng định yếu tố chính trị tinh thần, mà cốt lõi là bản lĩnh chính trị của quân nhân, luôn giữ vai trò quyết định đối với sức mạnh chiến đấu của quân đội.

Kế thừa và phát triển sáng tạo học thuyết Mác - Lênin về xây dựng quân đội cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng xây dựng quân đội về chính trị, xem đây là cơ sở để xây dựng quân đội vững mạnh toàn diện. Người nhấn mạnh: “Quân sự mà không có chính trị như cây không có gốc, vô dụng lại có hại”⁽⁴⁾. Đồng thời, Người khẳng định: “Nếu anh em tư tưởng vững, chính trị vững, kỹ thuật khá, thân thể khỏe mạnh thì nhất định thắng”⁽⁵⁾. Những chỉ dẫn đó không chỉ phản ánh tư duy quân sự sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh mà còn khẳng định vai trò nền tảng của bản lĩnh chính trị đối với phẩm chất, nhân cách và năng lực hoàn thành nhiệm vụ của quân nhân cách mạng.

Quán triệt sâu sắc quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn xác định xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị là nguyên tắc cơ bản trong xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng nhấn mạnh: “phấn đấu đến năm 2030 xây dựng Quân đội, Công an cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ”⁽⁶⁾. Để thực hiện mục tiêu đó, việc xây dựng đội ngũ sĩ quan tương lai có bản lĩnh chính trị kiên định, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân là yêu cầu có tính nguyên tắc. Học viên sĩ quan cấp phân đội sau khi ra trường sẽ trực tiếp quản lý, chỉ huy bộ đội ở cơ sở; do đó, bản lĩnh chính trị của họ tác động trực tiếp đến chất lượng xây dựng đơn vị, khả năng duy trì kỷ luật, sức mạnh chiến đấu và việc thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

Tính tất yếu nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội còn xuất phát từ những tác động sâu sắc của bối cảnh quốc tế và trong nước hiện nay. Những năm gần đây, tình hình thế giới tiếp tục diễn biến nhanh chóng, phức tạp và khó dự báo. Cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn ngày càng gay gắt; xung đột quân sự, chiến tranh cục bộ, chiến tranh công nghệ cao, chiến tranh mạng và các thách thức an ninh phi truyền thống diễn ra với mức độ ngày càng quyết liệt. Sự phát triển mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, đặc biệt là công nghệ số và mạng xã hội, vừa tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình tiếp cận tri thức, vừa làm gia tăng nguy cơ xâm nhập của các quan điểm sai trái, thù địch vào đời sống tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ quân đội.

Trong bối cảnh đó, các thế lực thù địch tiếp tục đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, tập trung chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng và thực hiện âm mưu “phi chính trị hóa” quân đội bằng nhiều phương thức tinh vi, phức tạp. Họ triệt để lợi dụng internet, mạng xã hội, các nền tảng truyền thông xuyên biên giới để phát tán thông tin sai trái, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng đối với quân đội, gieo rắc tư tưởng hoài nghi, dao động về mục tiêu, lý tưởng cách mạng.

Đối với học viên sĩ quan cấp phân đội, đây là lực lượng trẻ, có trình độ học vấn cao, nhạy bén với công nghệ và thường xuyên tiếp cận môi trường thông tin đa chiều. Tuy nhiên, do kinh nghiệm thực tiễn còn hạn chế, khả năng “miễn dịch” trước những quan điểm sai trái, thù địch ở một số học viên chưa thực sự vững chắc. Thực tế cho thấy, một bộ phận học viên còn biểu hiện ngại học tập lý luận chính trị, thiếu chủ động trong tự học, tự nghiên cứu; năng lực nhận diện và đấu tranh phản bác các luận điệu xuyên tạc trên không gian mạng còn hạn chế; ý thức tự rèn luyện bản lĩnh chính trị chưa thật sự thường xuyên, bền vững. Những biểu hiện đó nếu không được khắc phục kịp thời, sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng đào tạo đội ngũ cán bộ, sĩ quan quân đội trong tương lai.

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

Mặt khác, yêu cầu xây dựng quân đội hiện đại trong tình hình mới đang đặt ra tiêu chuẩn ngày càng cao đối với đội ngũ cán bộ cấp phân đội. Người sĩ quan tương lai không chỉ cần có trình độ chuyên môn quân sự, năng lực tổ chức chỉ huy mà còn phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, khả năng xử lý linh hoạt các tình huống phức tạp và kiên định trước mọi khó khăn, thử thách. Nghị quyết số 230-NQ/QUTW ngày 02/4/2022 của Quân ủy Trung ương về lãnh đạo thực hiện tổ chức Quân đội nhân dân Việt Nam giai đoạn 2021-2030 và những năm tiếp theo xác định nhiệm vụ xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội có bản lĩnh chính trị kiên định, phẩm chất đạo đức tốt, năng lực toàn diện, đáp ứng yêu cầu xây dựng quân đội hiện đại. Điều đó cho thấy nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội không chỉ là yêu cầu trước mắt mà còn là vấn đề có ý nghĩa chiến lược nhằm bảo đảm nguồn nhân lực chất lượng cao cho quân đội trong tương lai.

Bên cạnh đó, thực tiễn giáo dục, đào tạo trong các học viện, nhà trường quân đội hiện nay cũng đặt ra yêu cầu tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục, rèn luyện bản lĩnh chính trị cho học viên. Những năm qua, các học viện, nhà trường quân đội đã tích cực đổi mới nội dung, chương trình và phương pháp giáo dục chính trị; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy; tăng cường hoạt động thực tiễn, giáo dục truyền thống và rèn luyện trong môi trường quân sự. Nhờ đó, đa số học viên có lập trường tư tưởng vững vàng, xác định tốt trách nhiệm, có ý thức phấn đấu, rèn luyện và sẵn sàng nhận, hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao. Tuy nhiên, trước tác động của mặt trái kinh tế thị trường, chủ nghĩa cá nhân, lối sống thực dụng và sự chống phá ngày càng tinh vi của các thế lực thù địch, công tác giáo dục, rèn luyện bản lĩnh chính trị cho học viên vẫn còn bộc lộ những hạn chế nhất định, đòi hỏi phải tiếp tục được quan tâm bằng những giải pháp đồng bộ, khoa học và hiệu quả hơn.

3. Giải pháp nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội hiện nay

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

Một là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, tổ chức đảng đối với công tác nâng cao bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội.

Cấp ủy, tổ chức đảng trong các học viện, nhà trường quân đội là chủ thể lãnh đạo trực tiếp, toàn diện, giữ vai trò hạt nhân chính trị, thông qua việc ban hành nghị quyết, tổ chức thực hiện, kiểm tra, giám sát và sơ kết, tổng kết công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và đạo đức cho học viên. Nội dung lãnh đạo cần gắn với việc quán triệt Nghị quyết số 51-NQ/TW nhằm bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng đối với Quân đội; Kết luận số 21-KL/TW về nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng; Nghị quyết số 847-NQ/QUTW nhằm bồi dưỡng phẩm chất, bản lĩnh, ý chí chiến đấu cho cán bộ, chiến sĩ và đẩy mạnh việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW như một nội dung nền tảng trong giáo dục, rèn luyện. Trên cơ sở đó, các chủ trương, nghị quyết cần được cụ thể hóa thành kế hoạch, chương trình hành động sát với đối tượng học viên; đồng thời gắn giáo dục chính trị với quản lý tư tưởng, rèn luyện kỷ luật, xây dựng môi trường văn hóa quân sự lành mạnh, phát huy vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, qua đó trực tiếp củng cố bản lĩnh chính trị cho học viên.

Hai là, đổi mới nội dung, hình thức và phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng.

Giáo dục chính trị, tư tưởng giữ vai trò trực tiếp trong việc hình thành thế giới quan khoa học, lập trường tư tưởng và niềm tin cách mạng cho học viên sĩ quan cấp phân đội. Trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực và không gian mạng diễn biến phức tạp hiện nay, yêu cầu đổi mới giáo dục chính trị càng trở nên cấp thiết. Nội dung giáo dục cần tập trung làm sâu sắc bản chất khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; đường lối quân sự, quốc phòng của Đảng; nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; đồng thời tăng cường giáo dục truyền thống cách mạng, truyền thống quân đội và phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”. Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới, đây là định hướng quan trọng

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

trong giáo dục, bồi dưỡng bản lĩnh chính trị cho học viên. Cùng với đổi mới nội dung, cần đổi mới mạnh mẽ phương pháp giáo dục theo hướng phát huy tính chủ động, tích cực và tư duy phản biện của người học; khắc phục lối truyền đạt áp đặt, một chiều. Quá trình giảng dạy phải kết hợp chặt chẽ giữa lý luận với thực tiễn; giữa giáo dục nhận thức với bồi dưỡng tình cảm, ý chí và trách nhiệm chính trị. Đồng thời, tăng cường ứng dụng công nghệ số, mô hình giáo dục trực quan và các hình thức tọa đàm, diễn đàn chính trị nhằm nâng cao tính hấp dẫn, tính thuyết phục của hoạt động giáo dục chính trị trong nhà trường quân đội.

Ba là, phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác của học viên trong tự học tập, tự tu dưỡng và tự rèn luyện bản lĩnh chính trị.

Bản lĩnh chính trị của học viên không chỉ được hình thành thông qua tác động giáo dục từ bên ngoài mà còn phụ thuộc trực tiếp vào quá trình tự giáo dục, tự rèn luyện của mỗi cá nhân. Đây là nhân tố nội sinh có vai trò quyết định đối với sự phát triển phẩm chất chính trị và nhân cách quân nhân. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố”⁽⁷⁾. Do đó, quá trình rèn luyện bản lĩnh chính trị đòi hỏi học viên phải thường xuyên tu dưỡng, tự giác đấu tranh với biểu hiện ngại khó, ngại khổ, suy thoái về tư tưởng, đạo đức và lối sống. Học viên cần chủ động học tập lý luận chính trị, nâng cao khả năng nhận thức và phân tích các vấn đề chính trị - xã hội; đồng thời tích cực rèn luyện trong thực tiễn học tập, huấn luyện, diễn tập và sinh hoạt tập thể. Thông qua quá trình đó, học viên từng bước củng cố bản lĩnh, nâng cao ý chí quyết tâm, khả năng làm chủ bản thân và xử lý các tình huống phức tạp trong thực tiễn quân sự. Mặt khác, cần xây dựng động cơ học tập đúng đắn, tinh thần trách nhiệm cao và khát vọng cống hiến cho học viên. Việc tự rèn luyện phải gắn với thực hiện nghiêm kỷ luật quân đội, giữ gìn phẩm chất đạo đức cách mạng, xây dựng lối sống trong sạch, lành mạnh và tinh thần đoàn kết tập thể. Đây là điều kiện quan trọng để hình thành bản lĩnh chính trị vững vàng cho đội ngũ sĩ quan tương lai.

Tạp chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

Bốn là, xây dựng môi trường văn hóa quân sự lành mạnh, kỷ luật nghiêm minh.

Môi trường văn hóa quân sự có tác động trực tiếp đến nhận thức, tư tưởng, tình cảm và hành vi của học viên. Môi trường văn hóa lành mạnh, dân chủ, đoàn kết và giàu tính giáo dục sẽ góp phần quan trọng trong việc củng cố bản lĩnh chính trị, ý thức tổ chức kỷ luật và trách nhiệm quân nhân cho học viên sĩ quan cấp phân đội. Nghị quyết số 1659-NQ/QUTW ngày 20/12/2022 của Quân ủy Trung ương về nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới xác định cần xây dựng môi trường văn hóa sư phạm quân sự chính quy, mẫu mực, hiện đại. Theo đó, các học viện, nhà trường quân đội cần duy trì nghiêm nền nếp chính quy, chế độ học tập, công tác và sinh hoạt; kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục, quản lý và rèn luyện kỷ luật. Đồng thời, cần phát huy vai trò của các tổ chức quần chúng, đoàn thanh niên, hội đồng quân nhân trong xây dựng đời sống văn hóa tinh thần phong phú, lành mạnh cho học viên. Tăng cường các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, diễn đàn thanh niên, hoạt động về nguồn, công tác dân vận và phong trào thi đua quyết thắng nhằm bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, tinh thần tập thể và ý thức trách nhiệm xã hội cho học viên. Đây là môi trường thực tiễn quan trọng để học viên rèn luyện ý chí, đạo đức và bản lĩnh chính trị trong quá trình trưởng thành.

Năm là, chủ động đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, phòng, chống âm mưu “phi chính trị hóa” quân đội.

Trong điều kiện hiện nay, các thế lực thù địch đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ quân đội thông qua nhiều phương thức tinh vi, nhất là trên không gian mạng. Mục tiêu của chúng là làm suy giảm niềm tin chính trị, phai nhạt lý tưởng cách mạng và từng bước “phi chính trị hóa” quân đội. Đây là yêu cầu đặc biệt quan trọng đối với công tác giáo dục, rèn luyện bản lĩnh chính trị cho học viên sĩ quan cấp phân đội hiện nay. Do đó, các học viện, nhà trường quân đội cần thường xuyên trang bị cho học viên kiến thức, kỹ năng nhận diện và đấu tranh với các thông tin xấu độc, quan điểm sai trái trên internet

Tập chí

TỔ CHỨC NHÀ NƯỚC VÀ LAO ĐỘNG

JOURNAL OF STATE ORGANIZATION AND LABOUR

CƠ QUAN CỦA BỘ NỘI VỤ

e-ISSN 3093-3773

và mạng xã hội. Quá trình giáo dục phải giúp học viên nâng cao khả năng “tự miễn dịch” trước các luận điệu xuyên tạc, kích động, chống phá Đảng, Nhà nước và quân đội. Đồng thời, cần phát huy vai trò của các tổ chức đảng, tổ chức quần chúng và lực lượng nòng cốt trong định hướng dư luận, quản lý tư tưởng và đấu tranh trên không gian mạng. Việc kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, giữa giáo dục chính trị với quản lý kỷ luật và định hướng thông tin sẽ góp phần xây dựng cho học viên bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng trước mọi tác động tiêu cực của tình hình hiện nay./.

Ghi chú:

1. Viện Ngôn ngữ học, *Từ điển tiếng Việt*, Nxb Đà Nẵng, 2018, tr.87.
2. Bộ Quốc phòng, *Từ điển Bách khoa Quân sự Việt Nam*, Nxb Quân đội nhân dân, H.2004, tr.112.
3. V.I.Lênin, *Toàn tập*, tập 41, Nxb Tiến bộ, Mátxcova, 1977, tr.147.
4. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 5, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.298.
5. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 7, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.219.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập II, Nxb CTQG-ST, H.2026, tr.80.
7. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 11, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.612.

Thiếu tá Tạ Hữu Khoa - Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng